

ชื่อเรื่อง	การวิเคราะห์โลจิสติกส์ขาเข้าของข้าวโพดฝักอ่อนในภาคตะวันตกและภาคกลางของประเทศไทย
ผู้แต่ง	อนุวัฒน์ รัตนชัย ชาญญา วสุศรี วาริช ศรีละออง กฤติกา ตันประเสริฐ และ ศิริชัย กัลยาณรัตน์
ที่มา	วารสารวิทยาศาสตร์เกษตร 41 : 1 (พิเศษ) : 179-182 (2553)
คำสำคัญ	การจัดการโซ่อุปทาน; การปฏิบัติตามหลักเกษตรที่ดีที่เหมาะสม; ข้าวโพดฝักอ่อน

บทคัดย่อ

ประเทศไทยส่งออกข้าวโพดฝักอ่อนเป็นอันดับ 1 ของโลก ในปี 2550 ประเทศไทยมีพื้นที่ปลูกข้าวโพดฝักอ่อนประมาณ 2.25 แสนไร่ ผลผลิต 260,000 ตัน คิดเป็นมูลค่า 1,166 ล้านบาท ประเทศคู่ค้าที่เปิดการค้าเสรี เช่น จีน ออสเตรเลีย อินเดีย และประเทศในแถบตะวันออกกลาง สำหรับตลาดหลักในปัจจุบัน เช่น สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น เนเธอร์แลนด์ และไต้หวัน ก็มีแนวโน้มความต้องการเพิ่มขึ้น โดยมีแหล่งผลิตที่สำคัญ ได้แก่ จังหวัดกาญจนบุรี นครปฐม และราชบุรี สมาชิกสำคัญในโซ่อุปทานของข้าวโพดฝักอ่อน คือ เกษตรกร ผู้รวบรวม และโรงงานคัดบรรจุ ใน 3 จังหวัด มีพื้นที่เพาะปลูก 84.2% ของพื้นที่ปลูกทั้งหมดในประเทศไทย จากการสำรวจเกษตรกรจำนวน 63 ราย พบว่า 62% เป็นเกษตรกรที่ไม่ได้เป็นลูกไร่ของบริษัท Contract Farming และไม่ได้ปฏิบัติตามหลักเกษตรที่ดีที่เหมาะสม (GAP) ที่เหลือประมาณ 38% เป็นเกษตรกรที่เป็นลูกไร่ของบริษัทและปฏิบัติตามหลักเกษตรที่ดีที่เหมาะสม GAP เนื่องจากเป็นความต้องการของโรงงาน ซึ่งทางโรงงานที่ส่งออกจะรับซื้อจากเฉพาะเกษตรกรที่ได้รับ GAP ที่เป็นระบบ Contract Farming เพราะโรงงานสามารถตรวจสอบย้อนกลับได้ (traceability) งานวิจัยนี้กล่าวถึงต้นน้ำของโซ่อุปทานคือ เกษตรกร และผู้รวบรวม การวิเคราะห์โซ่อุปทานของข้าวโพดฝักอ่อนตามวิธีการของ Supply-Chain Operations Reference-model (SCOR) ซึ่งประกอบด้วย 5 กระบวนการ คือ การวางแผน (Plan) การจัดหา (Source) การผลิต (Make) การส่งมอบ (Delivery) และการส่งคืนสินค้ากลับ (Return) เพื่อทราบถึงสถานการณ์ปัจจุบันของโลจิสติกส์ขาเข้าของข้าวโพดฝักอ่อน และเพื่อวางแผนปรับปรุงประสิทธิภาพและประสิทธิผลตามหลักของการจัดการโซ่อุปทาน